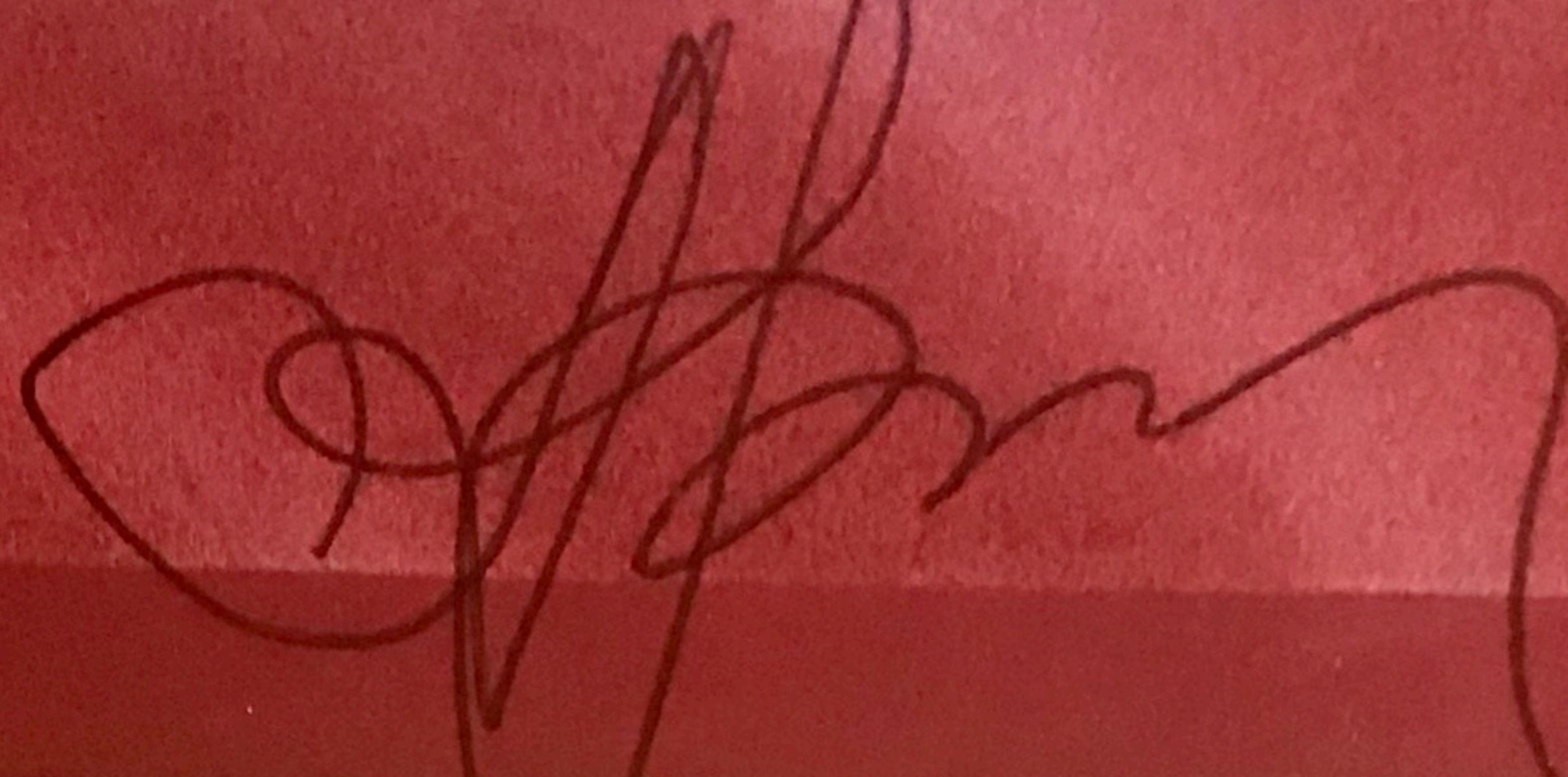

Міністерство культури України
Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв
Одеська національна музична академія імені А. В. Нежданової
Тайшанський університет
Інститут культурології НАМУ

МИСТЕЦЬКА ОСВІТА
В КУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ
УКРАЇНИ
XXI СТОЛІТТЯ

*Матеріали
Міжнародної науково-творчої
конференції*

УДК [7:377/378] (477) «20»
ББК 74.200.54 (4Укр)

М65

Рекомендовано до друку Вченю радою НАККіМ
протокол № 4 від 26 травня 2015 р.

М65

Мистецька освіта в культурному просторі України ХХІ століття:

36. матеріалів Міжн. наук.-творч. конф., Київ, Одеса, 28-30 квітня 2015 р. –
к. : НАККіМ, 2015. – 367 с.

ISBN 978-966-452-193-9

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-творчої конференції, проведеної кафедрою теорії, історії культури і музикознавства Національної академії керівних кadrів культури і мистецтв, Одеською національною музичною академією імені А. В. Нежданової, Тайшанським університетом 28-30 квітня 2015 р. До збірника увійшли тези доповідей, в яких розглянуто такі питання: актуальні проблеми мистецької освіти в Україні: минуле, сучасність та перспективи розвитку; інноваційні технології у практиці сучасної освіти і культури; українська культура як складова загальноєвропейського простору; діалог культур: традиції та сучасність; українська мистецька молодь у європейському філософсько-освітньому просторі.

Редакційна колегія:

Чернець В. Г. – ректор НАККіМ, доктор філософії, професор, заслужений працівник освіти України, академік Академії наук вищої освіти України (голова редколегії); **Литвин С. Х.** – проректор з наукової роботи і міжнародних зв'язків НАККіМ, доктор історичних наук, професор (заст. голови редколегії); **Кузнецова І. В.** – вчений секретар НАККіМ, кандидат філософських наук, доцент; **Лю Бінцян** – проректор Тайшанського державного університету, доктор мистецтвознавства, професор; **Демещенко В. В.** – директор Інституту мистецтв НАККіМ, кандидат історичних наук, доцент; **Шульгіна В. Д.** – завідувач кафедри теорії, історії культури і музикознавства НАККіМ, доктор мистецтвознавства, професор; **Зосім О. Л.** – професор НАККіМ, кандидат мистецтвознавства, доцент (відповідальна за випуск); **Афоніна О. С.** – професор НАККіМ, кандидат мистецтвознавства, доцент; **Кравченко А. І.** – ст. викладач НАККіМ, кандидат мистецтвознавства.

Автори статей відповідають за достовірність і вірогідність викладеного матеріалу, за належність поданого матеріалу їм особисто, за вірне цитування джерел та посилання на них. Думки авторів можуть не збігатись із позицією редколегії.

ISBN 978-966-452-193-9

УДК [7:377/378] (477) «20»

ББК 74.200.54 (4Укр)

© Національна академія керівних
кadrів культури і мистецтв, 2015
© Автори, 2015

Путря Наталія Іванівна	66
Сакральний світ музики Й. С. Баха	
Сбітнева Людмила Миколаївна	
Культурологічний аналіз стану музично-естетичного виховання у 90-ті роки ХХ століття	69
Сбітнева Олена Федорівна	
Репертуар як важливий фактор розвитку естетичної культури молодших школярів.....	72
Сєрова Олена Юріївна	
Загальні тенденції розвитку сучасної культурно-мистецької освіти в Україні.....	74
Оганезова-Григоренко Ольга Вадимовна	
К вопросу о пении в речевой позиции.....	77
Філіна Антоніна Петрівна	
Навчальна дисципліна «Державна культурна політика» у підготовці фахівців у галузі образотворчого мистецтва.....	79
Філіна Тетяна Вікторівна	
Навчальна дисципліна «Культурологія» у підготовці фахівців мистецької освіти.....	80
Чуніхін Олександр Наташевич	
Сучасні проблеми освіти в Україні.....	81
Шульченко Марина Валеріївна	
Мистецька освіта в Полтавській губернії початку ХХ століття (за матеріалами рекламно-довідкової преси)	83

СЕКЦІЯ 2

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПРАКТИЦІ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ ТА КУЛЬТУРИ

Азарова Юлія Олеговна	
TV-art и «критическая эстетика» Н. Дж. Пайка	86
<u>Баньковський Анатолій Михайлович</u>	
Впровадження фахових елективних курсів: досвід та перспективи.....	89
<u>Вінічук Тріна Михайлівна</u>	
Системи управління базами даних в соціокультурному секторі	91
<u>Ємельянова Тетяна В'ячеславівна</u>	
Соціокультурні передумови виникнення та формування «психологічної естетики»	93

індустрії розвлечень; а с другої – признає креативну роль телевидення для современного искусства, подчеркивая, что именно ТВ дает импульс к рождению интересных и оригинальных произведений.

Баньковський Анатолій Михайлович

ВПРОВАДЖЕННЯ ФАХОВИХ ЕЛЕКТИВНИХ КУРСІВ: ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Сучасна мистецька практика ставить завдання щодо реалізації нових стратегічних цілей організації творчої співпраці викладача та студентів, спрямованої на активізацію навчально-пізнавальної роботи, забезпечення ефективних умов для набуття фахового досвіду на всіх етапах навчання.

Пріоритетами у цьому контексті виступають розвиток особистісного потенціалу студента, збагачення його мотиваційної сфери як майбутнього професіонала, випереджувальний розвиток інтелектуально-пошукового аспекту діяльності та ін. Реалізація вказаних пріоритетів повинна забезпечуватися також оптимальним поєднанням фундаментальних та фахових навчальних дисциплін, професійно орієнтованих елективних курсів. Серед таких курсів, розроблених для студентів факультету мистецтв ТНПУ ім. В. Гнатюка, є авторські курси «Основи музичної інтерпретації» (канд. пед. наук, доцент І. П. Гринчук), «Методика роботи із інструментальними колективами» (доцент А. М. Баньковський) та ін.

Курс «Методика роботи із інструментальними колективами» впроваджений для студентів-випускників, що дозволяє їм узагальнити виконавський досвід із дисциплін основного та додаткового музичних інструментів, ансамблевого та оркестрового класів, актуалізувати музично-теоретичні знання, музикознавчу інформацію, набуту при вивченні курсів з інструментознавства, зарубіжної та української музичної культури та ін. Розроблений курс передбачає насамперед аналіз та узагальнення виконавського практичного досвіду і теоретичного багажу студентів з метою екстраполяції на завдання майбутньої професійної діяльності у напрямку організації музично-виконавської діяльності учнів у навчальній та позашкільній роботі.

Коротко висвітлимо зміст курсу. Змістові модулі охоплюють 6 блоків тем. До першого змістового модуля входять теми, присвячені постановці основних завдань курсу, ретроспективному огляду основних етапів розвитку сольного та групового (ансамблевого, оркестрового) музикування, аналізу різних видів ансамблевих та оркестрових груп.

Методами активізації навчальної діяльності студентів при вивченні названих тем виступають прослуховування записів творів у виконанні кращих вітчизняних та зарубіжних ансамблевих і оркестрових колективів, підготовка студентами повідомлень, присвячених історії створення та діяльності окремих визначних колективів [1]. Доцільно спрямувати студентів на пошук цікавої інформації не лише про колективи європейської слави, національного рівня, але й про творчі колективи, які успішно діють у регіоні. Необхідним компонентом підготовки повідомлень є характеристика виконавського репертуару колективу щодо місця у ньому творів зарубіжної та національної музичної класики, сучасної музики.

До другого змістового модуля включено теми, які висвітлюють психолого-педагогічні та методичні засади роботи із інструментальними колективами різновікових груп. Значну кількість навчального часу відведено проблемам підготовчого етапу (підбір та комплектування колективу), етапу роботи над творами різних стилів і жанрів, завершальному етапу (підготовці до виступу).

Окремо окреслимо підсумкову тему курсу: «Інструментальне виконавство і сучасна музична культура». Виокремлення цієї теми пов'язано з необхідністю забезпечення студентів інформацією про пошуки сучасних музикантів у галузі музичної виразості, виконавських можливостей окремих інструментів та їх груп [2; 3]; у сфері нових комп'ютерних технологій створення та запису музичних творів. Продовжуючи роботу над аналізом музичного репертуару, пропонуємо як одну із форм індивідуального навчально-дослідного завдання для студентів розробку орієнтовного репертуарного списку для ансамблів різних напрямків.

Мета і завдання курсу передбачає використання низки специфічних форм роботи, серед яких: спільне відвідування виступів та репетицій творчих колективів (із наступним обговоренням), проведення «круглих столів» з їх учасниками та керівниками. Допомогою у розробці змісту, методів і форм організації проведення курсу став аналіз науково-методичної літератури, власного виконавського і педагогічного досвіду у сольній, ансамблевій та оркестровій діяльності.

Вважаємо, що, крім обов'язкового оркестрового класу, студентам варто запропонувати ряд вибіркових ансамблевих класів. Досвід роботи з колективами різних амплуа (фольклорний ансамбль «Музики», ансамбль «Диксиленд», квартет гітар та ін.) свідчить про зростання рівня виконавсько-творчої, пізнавально-естетичної активності їх учасників. Різноплановість колективів дозволяє змогу ознайомити їх

учасників із різноманітним репертуаром, зразками зарубіжної музики, національної музичної культури.

Підсумовуючи, підкреслимо, що поєднання сольної та ансамблової підготовки, котра активно залишає майбутніх педагогів до концертно-просвітницької роботи, з її інформаційно-методичним забезпеченням на основі курсу «Методика роботи з інструментальними колективами», закладає основу для формування творчої особистості майбутнього педагога-музиканта.

Використані джерела

1. Баянно-акордеонне мистецтво України на зламі ХХ – ХХІ століть : довідник / А. Семешко. – Тернопіль : Навч. книга-Богдан, 2009. – 244 с.
2. Давидов М. А. Теоретичні основи формування виконавської майстерності баяніста (акордеоніста) : підруч. / М. А. Давидов. – К. : Муз. Україна, 2004. – 290 с.
3. Олексюк О. М. Методика викладання гри на народних інструментах: навч. посіб. / О. М. Олексюк. – К. : ДАКККіМ, 2004. – 135 с.

Вінічук Ірина Михайлівна

СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ БАЗАМИ ДАНИХ В СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ СЕКТОРІ

Впровадження інновацій у функціонування соціокультурних стандартів в умовах інформаційно-комунікативної сфери сучасного суспільства, а саме вербальної системи соціокультурних комунікацій є сьогодні одним із першочергових завдань українського державотворення. Інтернет-технології носять безперечно революційний характер, що можна порівняти з винайденням книгодрукування. У широкий вжиток входять технічні засоби, за допомогою каналів електронної комунікації дають змогу отримувати практично необмежений доступ до інформаційних ресурсів людства. Розвиток інформаційних технологій привів до появи систем управління базами даних (СУБД) – Data Base Management Systems – DBMS. СУБД дозволяють структурувати, систематизувати та організувати дані для їх подальшої електронної обробки та збереження. Бази даних та системи управління базами даних, що забезпечують представлення інформації для аналізу ситуацій та прийняття рішень, за останній час стали невід'ємними компонентами всіляких інформаційних систем, що використовуються у різних сферах діяльності людства. Реляційна технологія повністю відбулась при повсякденному використанні в базах даних усіляких інформаційних систем. Базу даних прийнято трактувати як інформаційну модель предметної галузі, що еволюціонує у часі. База даних відображає лише ті факти про предметну галузь, які лежать у